

lige Partier af dette iøvrigt saa smukke Foredrag. Den ærede Minister begyndte med at fremstille Sagen saaledes, som om det var i Kjøbenhavns Communers velforstaede Interesse, at denne Lov kom frem; han talte om den tæt bebyggede By, han talte om det Uheldige i, at de 2 Dele, den indre By og Forstæderne, bleve adskilte fra hinanden ved et bredt Belte. Nu vil jeg vel ikke sige, at et saadant Hensyn ikke skulde kunne have sin Berettigelse; jeg omtalte ogsaa i mit tidligere Foredrag, at det var et af de Hensyn, som jeg kunde tænke mig som overhovedet retfærdiggørende en Expropriation; men det forekommer mig, at dersom Sagen skulde sees fra det Standpunkt, saa maatte Loven være fremkommet paa en ganske anden Maade, saa maatte den være udgaaet fra Kjøbenhavns Communalbestyrelse, som havde paakaldt en saadan Foranstaltning i Communens Interesse, og saa maatte Indrengsministeriet, efter Begjæring af Kjøbenhavns Communalbestyrelse, være kommet til Rigsdagen og have forlangt Bemyndigelse til Expropriation; men saaledes foreligger jo Sagen ikke, Sagen foreligger, som jeg i mit første Foredrag tilfod mig at antyde, snarere paa en anden Maade, forsaavidt vi skulle tage Hensyn til de dunkle Anthyndinger, som findes flere Steder i Lovforslaget. Den ærede Minister kom da ogsaa senere hen i sit Foredrag til at tage Sagen paa en ganske anden Maade; han talte om, at Eiendomsretten saa at sige var deelt mellem de private Ciere og Krigsvæsenet; han talte om, at det paa en Maade var en Udskiftningsforretning, der skulde foregaae, en Udskiftningsforretning, som var i det Almenes Interesse, saa vist som det er, at endeel Capitalformue gaaer tilspilde ved den Maade, hvorpaa Sagen nu er ordnet; men, sagde han, det gaaer ikke an at tvinge de Private til at expropriere Krigsvæsenet, og altsaa staaer der kun tilbage, at Krigsvæsenet exproprierer de Private. Men det forekommer mig, at vi derved ere komne ind paa et ganske andet Gebeet, og det Spørgsmaal fremtraenger sig da igjen med uafviselig Kraft: Hvad er det, som skal retfærdiggjøre Expropriationen, naar Sagen skal sees fra dette Synspunkt? Det er jo Noget, som vi aldrig kunne glemme, naar vi overhovedet skulle give vort

Samtykke til en Lov om Expropriation, thi Grundloven paabyder jo, at Expropriation kun skal foregaae, naar Almuevellet fordrer det. Men hvad er det da, som retfærdiggjør det at tvinge den private Mand til at exproprieres? Det er ikke længere Hensynet til Communen, og dersom man da siger, at det er af Interesse for Krigsvæsenet, saa bliver Spørgsmaalet: Hvad er det for en Interesse, som Krigsvæsenet skulde have, og som skulde retfærdiggjøre Expropriationen? Den høitærede Minister antydede ogsaa, at det, naar den nuværende Befæstning omkring Kjøbenhavn falder bort, er af Interesse for Krigsvæsenet, at der aabnes det Udgang til lettere at komme i Besiddelse af en anden Befæstning; men saa gaaer jo Loven i Virkeligheden kun ud paa at skaffe, om jeg saa maa sige, Penge tilveie, saa gaaer Loven ud paa at fremtvinge Afstaaelse af Eiendommene under Omstændigheder, under hvilke man mener, at Eiendommene vilde blive lavere betalte, for paa den Maade muligvis ved senere Salg til højere Priser at vinde en Sum Penge, som man derefter kan bruge paa forskjellig Maade og navnlig, som man maaskee nærmest har for Die, anvende til videregaaende Fæstningsværker. Jeg kan imidlertid ikke andet end fastholde den Overbeviisning, som jeg før udtalte, at dersom det er Tanken, saa er Lovudkastet aldeles uberettiget. Jeg maa atter henlede Opmærksomheden paa Lovforslagets § 9, en Paragraph, som gjør Lovens Bethning afhængig af, at der inden en vis kort Tid udkommer en Lov om Kjøbenhavns Befæstningsvæsen. Hvorfor skal Loven være afhængig deraf? Dersom det var i Communens Interesse, at denne Foranstaltning fandt Sted, hvorfor skulde man da ikke opsætte den, indtil Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning var afgjort; det vilde jo være det Naturlige. Hvorfor lader man ikke hele dette Spørgsmaal ligge hen til den Tid? Er det maaskee, fordi man frygter for, at i det Dieblid, det ved Lov bliver slaaet fast, at de gamle Fæstningsbolde skulle falde, og at der skal reises andre Fæstningsværker paa et andet Sted, saa vil Servitutet med det Samme falde bort — er det maaskee det, man frygter for? Men frygter man ikke derfor, mener man, at Byrden alligevel vil